

ธนาคารอาคารสงเคราะห์

ครั้งที่ 205/2564

12 พฤศจิกายน 2564

FINANCIAL INSTITUTIONS

อันดับเครดิตองค์กร:	AAA
อันดับเครดิตตราสารหนี้:	
หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ ไม่มีหลักประกัน	AAA
แนวโน้มอันดับเครดิต:	Stable

วันที่ทบทวนล่าสุด : 24/11/63

อันดับเครดิตองค์กรในอดีต:

วันที่	อันดับ เครดิต	แนวโน้มอันดับ เครดิต/ เครดิตพินิจ
24/11/63	AAA	Stable

ติดต่อ:

ปวิณ์ ฐทรงธรรม

pawin@trisrating.com

สิริวรรณ วีระราชย์

siriwan@trisrating.com

จิตตราพรณ ปันทะเลิศ

jitrapan@trisrating.com

นฤมล ชาญชนะวิวัฒน์

narumol@trisrating.com

WWW.TRISRATING.COM

* รายงานนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของรายงานฉบับภาษาอังกฤษ

เหตุผล

ทริสเรตติ้งคงอันดับเครดิตองค์กรของธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) ที่ระดับ “AAA” ด้วยแนวโน้มอันดับเครดิต “Stable” หรือ “คงที่” และในขณะที่ยังคงอันดับเครดิตพันธบัตรไม่ด้อยสิทธิ ไม่มีหลักประกันของบริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย (บตท.) ที่ระดับ “AAA” ด้วยเช่นกัน

อันดับเครดิตดังกล่าวสะท้อนถึงสภาพในทางกฎหมายของ ธอส. ที่เป็นทั้งรัฐวิสาหกิจและสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFI) ที่มีความเชื่อมโยงกับรัฐบาลไทยใน “ระดับสูงสุด” (Integral) และมีบทบาทที่ “สำคัญมากที่สุด” (Critical) ต่อการดำเนินนโยบายของภาครัฐในการส่งเสริมให้ประชาชนที่มีรายได้น้อยถึงปานกลางมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง นอกจากนี้ อันดับเครดิตยังสะท้อนถึงความเป็นไปได้ที่รัฐบาลจะให้การค้ำประกันภาระผูกพันทางการเงินของธนาคารอย่างชัดเจนโดยอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจอื่น ๆ ในกรณีที่เป็นอีกด้วย ทั้งนี้ ในมุมมองของทริสเรตติ้งเห็นว่ามีความเป็นไปได้สูงมากที่ธนาคารจะได้รับการสนับสนุนเป็นพิเศษจากรัฐบาลอย่างทันท่วงทีและเพียงพอในกรณีที่ธนาคารมีปัญหาด้านการเงิน

ในขณะที่แนวโน้มอันดับเครดิต “Stable” หรือ “คงที่” นั้นอยู่บนพื้นฐานการคาดการณ์ของทริสเรตติ้งว่าความเชื่อมโยงกับรัฐบาลในระดับสูงสุดและบทบาทที่สำคัญมากที่สุดในการดำเนินนโยบายภาครัฐของธนาคารจะยังคงไม่เปลี่ยนแปลงในอนาคตอันใกล้

ส่วนการคงอันดับเครดิตพันธบัตรของ บตท. นั้นสะท้อนถึงการควบรวมกิจการของ บตท. เข้ากับ ธอส. ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติยุบเลิกบริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย พ.ศ. 2563 ที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 23 กันยายน 2563 อันเป็นผลทำให้สินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของ บตท. ถูกโอนมายัง ธอส.

ประเด็นสำคัญที่กำหนดอันดับเครดิต

มีความเชื่อมโยงกับรัฐบาลในระดับสูงสุด

ธอส. เป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. 2496 ซึ่งทริสเรตติ้งประเมินว่าความเชื่อมโยงระหว่างธนาคารกับรัฐบาลนั้นอยู่ใน “ระดับสูงสุด” อันเนื่องมาจากสภาพการเป็นรัฐวิสาหกิจของธนาคารที่มีรัฐบาลเป็นเจ้าของแต่เพียงผู้เดียวผ่านกระทรวงการคลัง ทั้งนี้ ความเชื่อมโยงระหว่างธนาคารกับรัฐบาลยังมีปัจจัยสนับสนุนจากประวัติที่ธนาคารได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากรัฐบาลในรูปของการเพิ่มทุนและการค้ำประกันเงินกู้ ในขณะที่เดียวกัน รัฐบาลยังมีการควบคุมการดำเนินงานของ ธอส. อย่างเข้มงวดโดยผ่านการแต่งตั้งผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการของธนาคารอีกด้วย ในฐานะที่เป็นรัฐวิสาหกิจ ธนาคารได้รับการประเมินผลในด้านการบริหารจัดการและผลการดำเนินงานโดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) ซึ่งอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของกระทรวงการคลัง ส่วนในฐานะที่เป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจนั้น ธอส. มีธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) เป็นผู้กำกับดูแลในกรอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยง ความเพียงพอของเงินทุน และการคุ้มครองผู้บริโภค

มีบทบาทที่สำคัญมากที่สุดต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาล

ทริสเรตติ้งประเมินให้บทบาทของ ธอส. ในการดำเนินนโยบายของรัฐบาลนั้นมีความสำคัญใน “ระดับสำคัญมากที่สุด” ทั้งนี้ เนื่องจากธนาคารมีบทบาทที่ชัดเจนในการส่งเสริมให้ประชาชนผู้มีรายได้น้อยถึงปานกลางมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองโดยผ่านการให้บริการสินเชื่อที่อยู่อาศัยที่ประชาชนเข้าถึงได้ในการนี้ รัฐบาลได้ให้การสนับสนุนด้านการเงินแก่ ธอส. อย่างต่อเนื่องเพื่อให้ธนาคารสามารถดำเนินการตามพันธกิจได้โดยผ่าน “บัญชีตามรัฐธรรมนูญนโยบายรัฐ” (Public Service Account – PSA)

ในรูปของเงินอุดหนุนเพื่อชดเชยต้นทุนดอกเบี้ยและความสูญเสียที่เกิดจากการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล ทั้งนี้ ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2564 บัญชีตามรัฐธรรมนูญมีสัดส่วนคิดเป็น 10.55% ของสินเชื่อทั้งหมดของธนาคาร

เป็นผู้ให้บริการสินเชื่อที่อยู่อาศัยรายใหญ่ที่สุดในประเทศไทย

ธอส. เป็นผู้ให้บริการสินเชื่อที่อยู่อาศัยรายใหญ่ที่สุดของประเทศโดยมีส่วนแบ่งทางการตลาดที่ระดับ 32.4% ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2564 และเมื่อเปรียบเทียบกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจด้วยกันแล้ว ธอส. ถือว่าเป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 3 เมื่อพิจารณาในแง่ของขนาดสินทรัพย์รวม ทั้งนี้ ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2564 สินทรัพย์รวมของธนาคารมีมูลค่า 1.4 ล้านล้านบาท ตำแหน่งทางการตลาดที่มั่นคงของ ธอส. นั้นได้รับแรงหนุนจากพันธกิจที่มีความสำคัญและมีลักษณะเฉพาะในการให้บริการที่เข้าถึงได้แก่ผู้ที่มีรายได้น้อยถึงปานกลาง โดยลูกค้าของธนาคารมากกว่า 90% เป็นกลุ่มผู้มีรายได้น้อยถึงปานกลาง ในขณะที่กลุ่มข้าราชการคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 60% ของฐานลูกค้าของธนาคาร

แนวโน้มอันดับเครดิต

แนวโน้มอันดับเครดิต “Stable” หรือ “คงที่” สะท้อนการคาดการณ์ของทริสเรทติ้งว่า ธอส. จะยังคงรักษาความเชื่อมโยงใน “ระดับสูงสุด” กับรัฐบาลรวมถึงคงสถานภาพทางกฎหมายในการเป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจและรัฐวิสาหกิจตลอดจนดำรงบทบาทที่ “สำคัญมากที่สุด” ในการดำเนินนโยบายของภาครัฐได้ต่อไปเช่นเดิม

ปัจจัยที่อาจทำให้อันดับเครดิตเปลี่ยนแปลง

อันดับเครดิตหรือแนวโน้มอันดับเครดิตของ ธอส. อาจได้รับการปรับลดลงหากเกิดการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญในด้านนโยบายของรัฐบาลที่ส่งผลกระทบต่อบทบาทของธนาคารในการดำเนินนโยบายของภาครัฐหรือกระทบต่อความเชื่อมโยงระหว่างรัฐบาลและธนาคาร

ข้อมูลงบการเงินและอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ^{1,2}

หน่วย: ล้านบาท

	----- ณ วันที่ 31 ธันวาคม -----				
	ม.ค.-มิ.ย. 2564 ³	2563	2562	2561	2560
สินทรัพย์รวม	1,441,951	1,407,251	1,259,170	1,163,882	1,062,458
สินทรัพย์ถาวร	1,369,457	1,333,211	1,211,526	1,113,170	1,020,214
เงินลงทุนในหลักทรัพย์	56,059	76,714	27,574	31,143	50,461
เงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับ	1,384,784	1,341,807	1,228,035	1,120,164	1,027,619
ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	104,390	97,301	87,559	79,356	68,445
เงินรับฝาก	1,205,886	1,161,658	993,269	943,382	858,074
เงินกู้ยืม ⁴	123,800	136,047	158,464	125,600	117,017
ส่วนของผู้ถือหุ้น	97,349	95,164	104,353	81,876	74,606
ส่วนของผู้ถือหุ้นถาวร	98,955	99,758	93,114	78,241	71,098
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	16,346	27,652	29,970	30,996	29,708
รายได้ที่มีขีดดอกเบี้ย ⁵	1,120	2,322	2,188	1,798	2,423
รายได้รวม ⁶	17,466	29,974	32,158	32,795	32,132
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน ⁶	4,171	8,769	9,628	8,282	7,638
กำไรจากการดำเนินงานก่อนหนี้สูญ	13,295	21,205	22,530	24,512	24,494
หนี้สูญ และหนี้สงสัยจะสูญ	7,394	10,771	9,093	11,902	12,681
กำไรสุทธิ	5,901	10,434	13,501	12,611	11,813
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ	538	1,257	1,283	1,140	1,103

- 1 งบการเงินรวม
- 2 รวมธุรกรรมนโยบายรัฐตั้งแต่ปี 2558 เป็นต้นมา
- 3 ยังไม่ได้ปรับอัตราส่วนให้เป็นตัวเลขเต็มปี
- 4 รวมรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน
- 5 หักค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ
- 6 ไม่รวมค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ แต่รวมขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์

หน่วย: %

	ม.ค.-มิ.ย. 7 2564	2563	2562	2561	2560
----- ณ วันที่ 31 ธันวาคม -----					
ความสามารถในการทำกำไร					
อัตราส่วนผลตอบแทน/สินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ย	0.86	0.78	1.11	1.13	1.16
ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย	2.07	1.79	2.12	2.42	2.55
อัตรากำไรจากดอกเบี้ยสุทธิ	2.27	1.99	2.37	2.67	2.80
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ/สินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ย	2.39	2.07	2.47	2.78	2.91
รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย/สินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ย	0.17	0.17	0.18	0.16	0.24
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ/รายได้รวม	3.08	4.19	3.99	3.48	3.43
อัตราส่วนค่าใช้จ่ายดำเนินงาน/รายได้รวม	23.88	29.26	29.94	25.26	23.77
โครงสร้างเงินทุน					
อัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1	14.01	13.92	13.86	14.02	13.33
อัตราส่วนเงินกองทุน/สินทรัพย์เสี่ยง	15.26	15.17	14.11	15.27	14.58
อัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1/เงินกองทุนรวม	91.81	91.76	91.14	91.81	91.42
คุณภาพสินทรัพย์					
ต้นทุนทางเครดิต	1.14	0.84	0.77	1.11	1.29
เงินให้สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้/เงินให้สินเชื่อรวม ^๗	4.09	3.60	4.03	3.93	4.09
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ/เงินให้สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้	176.13	194.39	168.70	170.67	158.79
แหล่งเงินทุนและสภาพคล่อง					
บัญชีเงินฝากกระแสรายวันและออมทรัพย์/เงินรับฝาก	-	23.68	24.83	24.12	23.64
เงินให้สินเชื่อรวม/เงินรับฝาก	114.08	114.78	123.22	118.29	119.27
เงินรับฝาก/หนี้สินรวม	89.68	88.54	86.01	87.19	86.86
สินทรัพย์สภาพคล่อง/เงินรับฝาก ^๙	11.32	11.89	9.74	11.03	10.14
สินทรัพย์สภาพคล่อง/หนี้สินระยะสั้น ¹⁰	14.34	13.21	11.19	12.05	11.25

- 7 ปรับอัตราส่วนให้เป็นตัวเลขเต็มปี
- 8 รวมรายการระหว่างธนาคาร แต่ไม่รวมดอกเบี้ยค้างรับ
- 9 รวมเงินกู้ยืมระหว่างธนาคาร
- 10 หนี้สินทางการเงินที่ครบกำหนดภายในเวลาน้อยกว่า 1 ปี

เกณฑ์การจัดอันดับเครดิตที่เกี่ยวข้อง

- เกณฑ์การจัดอันดับเครดิตองค์กรที่เกี่ยวข้องกับภาครัฐ, 30 กรกฎาคม 2563

ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (GHB)

อันดับเครดิตองค์กร:	AAA
อันดับเครดิตตราสารหนี้:	
SMCT236A: พันธบัตรไม่ด้อยสิทธิ ไม่มีหลักประกัน 750 ล้านบาท ใ้ก่อนปี 2566	AAA
SMCT238A: พันธบัตรไม่ด้อยสิทธิ ไม่มีหลักประกัน 700 ล้านบาท ใ้ก่อนปี 2566	AAA
SMCT230A: พันธบัตรไม่ด้อยสิทธิ ไม่มีหลักประกัน 500 ล้านบาท ใ้ก่อนปี 2566	AAA
แนวโน้มอันดับเครดิต:	Stable

บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด

อาคารสิบลมคอมเพล็กซ์ ชั้น 24 191 ถ. สยาม กรุงเทพฯ 10500 โทร. 02-098-3000

© บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด สงวนลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2564 ห้ามมิให้บุคคลใด ใช้ เปิดเผย ทำสำเนาเผยแพร่ แจกจ่าย หรือเก็บไว้เพื่อใช้ในภายหลังเพื่อประโยชน์ใดๆ ซึ่งรายงานหรือข้อมูลการจัดอันดับเครดิต ไม่ว่าทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน และไม่ในรูปแบบ หรือลักษณะใดๆ หรือด้วยวิธีการใดๆ โดยที่ยังไม่ได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจาก บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด ก่อน การจัดอันดับเครดิตนี้มีใช้ค่าแถลงข้อเท็จจริง หรือคำเสนอแนะให้ซื้อ ขาย หรือถือตราสารหนี้ใดๆ แต่เป็นเพียงความเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงหรือความน่าเชื่อถือของตราสารหนี้นั้นๆ หรือของบริษัทนั้นๆ โดยเฉพาะ ความเห็นที่ระบุในการจัดอันดับเครดิตนี้มีได้เป็นคำแนะนำเกี่ยวกับการลงทุน หรือคำแนะนำในลักษณะอื่นใด การจัดอันดับและข้อมูลที่ปรากฏในรายงานใดๆ ที่จัดทำ หรือพิมพ์เผยแพร่โดย บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด ได้จัดทำขึ้นโดยมิได้คำนึงถึงความต้องการด้านการเงิน พฤติการณ์ ความรู้ และวัตถุประสงค์ของผู้รับข้อมูลรายใดรายหนึ่ง ดังนั้น ผู้รับข้อมูลควรประเมินความเหมาะสมของข้อมูลดังกล่าวก่อนตัดสินใจลงทุน บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด ได้รับข้อมูลที่ใช้สำหรับการจัดอันดับเครดิตนี้จากบริษัทและแหล่งข้อมูลอื่นๆ ที่เชื่อว่าเชื่อถือได้ ดังนั้น บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด จึงไม่รับประกันความถูกต้อง ความเพียงพอ หรือความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลใดๆ ดังกล่าว และจะไม่รับผิดชอบต่อความสูญเสีย หรือความเสียหายใดๆ อันเกิดจากความไม่ถูกต้อง ความไม่เพียงพอ หรือความไม่ครบถ้วนสมบูรณ์นั้น และจะไม่รับผิดชอบต่อข้อผิดพลาด หรือการละเว้นผลที่ได้รับหรือการกระทำใดๆ โดยอาศัยข้อมูลดังกล่าว ทั้งนี้ รายละเอียดของวิธีการจัดอันดับเครดิตของ บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด เผยแพร่อยู่บน Website: www.trisrating.com/rating-information/rating-criteria